

KIROV ATTILA, SZIRMAI ISTVÁN MENTÉSI TAKTIKAI LEHETŐSÉGEK MENTŐÁLLVÁNY SEGÍTSÉGÉVEL

A kamionmentő állvány egy sokoldalú eszköz személymentésnél és műszaki mentési feladatoknál. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ Tűzoltási és Mentési Szakcsoportja gyűjti a tapasztalatokat és vizsgálja a lehetőségeit a kamionmentő állványok tűzoltó célú használatának. 2018-ban a szakcsoport tesztelt egy ilyen állványt, 2019-ben pedig külföldön szervezett gyakorlaton ismerkedtek az eszköz taktikai használati lehetőségeivel. A tapasztalatokat adjuk közre.

Mentés magasban, stabilan

Beavatkozásaik során a tűzoltó egységeknek sokszor kell a talajszintnél több méterrel magasabb felépítményekkel rendelkező járműveknél mentési munkákat végezni. Ilyen szituációkban, különösen a tehergépjárművek különböző fajtáinál, ahol a vezetőfülke, a rakodótér vagy plató magasban helyezkedik el a talajszinthez képest, a földről nem lehet a mentési munkákat elvégezni. Ugyanez elmondható az autóbuszokból történő mentéseknél, ha az ajtók valamilyen oknál fogva használhatatlanná váltak és csak a magasabban fekvő ablakokon történhet az utasok kimenekítése, esetleg a jármű oldalára borult. Sőt, egyes oldalára borult személygépjárművek is lehetnek olyan munkamagasságúak, ahol a létráról végzett munkavégzés már nem biztonságos, illetve kényelmetlen. A kötőtpályás járművek mentésre használható

A MENTŐÁLLVÁNY ZÁRT ÉS TELEPÍTETT ÁLLAPOTBAN

A MENTŐÁLLVÁNY TESZT KÖZBEN

ablakai szintén magasított munkaplatformot igényelnek, illetve ezek a szerelvények sok esetben töltésen haladnak, így az ajtók eléréséhez is szükség lehet több méter magasban dolgozni.

Természetesen a tűzoltóságok eddig is rendelkeztek kimentést segítő eszközökkel, hiszen például a kézi szerelésű létrák rendelkezésre állnak a járművekbe történő fel és le, illetve behatoláshoz és a különböző műszaki mentési mozzanatok végrehajtásához. Azonban mint minden használt eszköznek, úgy a létráknak is megvan a hátrányai. Egyenetlen talajon nehezen telepíthetőek, nagy az elbillenés, eldőlés veszélye vagy pedig nehezen alakítható ki segítségükkel viszonylag széles és biztonságos munkafelület.

Gyakorlati próbák – mentőállvánnyal

Ilyen esetekben jöhet jól egy megtelepíthető munkafelülettel rendelkező eszköz: a mentőállvány. A különböző mentőállványok számos európai ország tűzoltóságának rendszeresített munka és mentőeszközei. A képen látható kamionmentő állvánnyal több mentési formát kipróbáltunk gyakorlati körülmények között.

A készenléti helyzetében összehajtott állvány anyaga erős kimerítésekkel ellátott alumínium, terhelhetősége több száz kilogramm. Minden szempontból csúszásmentes kialakítású, vonatkozik ez mind a lábak, mind pedig a fellépő és munkafelületre is. Hóban és esőben is biztonságosan használható. A lábak hosszában külön-külön állíthatók, ezáltal az állvány munkamagassága és a terepszint-kiegyenlítés is széles tartományokban történő stabil felállítást tesz lehetővé. A mentőállvány korlátja lehajtható és nem csak a létrára történő feljutást, hanem az esetleges leesést

TESZT KÖZBEN

AZ ÁLLVÁNY ÖSSZECSUKVA (FENT) ÉS AKCIÓBAN (LENT)

is hatékonyan meggátolja és nem mellesleg merev hordággal (pl. BOARD) történő személy kimentésnél is komoly segítséget jelenthet. A hordágyat rá lehet tenni a korlátra és azzal együtt lehet dönteni és engedni.

A mentőállvány lehetővé teszi a beavatkozáshoz megfelelő, kényelmes munkamagasság beállítását, továbbá a platform mérete megfelelő arra, hogy több tűzoltó dolgozhasson egyszerre az adott magasságban, illetve hogy az általuk kezelt eszközök is felkerülhetnek az állványra.

Az állványnak fontos része lehet egy kiegészítő kerékkészlet, mely alkalmassá teszi az eszközt a vasúti pályán történő eszközmozgatásra és beavatkozásra. A mentőállványok több típusánál is megvan a hely a kerék kiegészítőnek.

HORDÁGGYAL TÖRTÉNŐ MENTÉSNÉL

MENTŐÁLLVÁNY A TŰZOLTÓ GÉPJÁRMŰ ELŐTT

Az állvány sokoldalúságát bizonyítja, hogy nem csak gépjárműveknél történő beavatkozásoknál lehet hatékonyabb eszköz, mint egy kézi szerelésű létra, hanem például épületekből történő kimenekítések esetén, ha az a földszinti ablakokon történik. Ilyen esetben lényegesen gyorsabb és hatékonyabb életmentést tesz lehetővé a létráknál.

A közelmúltban több gyakorlatot is tartottunk a kamionmentő állvánnyal. Szentendre HT laktanyájában több munkaformát is kipróbáltunk az eszközzel. A tehergépjármű fülkéjével szemben (a szélvédő irányából) is telepítettük, illetve a bal és jobb oldali ajtóknál is. Az ideális munkamagasság beállítását is teszteltük: mi az a magasság, aminél nem kell begörnyedni, vagy ágaskodni a feszítési és vágási műveleteknél, illetve személykiemelésnél.

Összefoglalva

A mentőállvány egy igen sokoldalúan használható eszközt ad a beavatkozó tűzoltók kezébe, melynek segítségével a kis magasságban végzett munka és életmentés hatékonyabb, biztonságosabb és gyorsabb lehet. Magyarországon a nehéz műszakimentő-szerek málhája tartalmaz kamionmentő állványt. Arányaiban kevés van belőlük készletben és a vele végzett gyakorlatok száma is kevés. Célszerű lenne más járművek málharendjébe is beilleszteni az eszközt pl. gyors mozgású pálya mentőszerek, esetleg minden tűzoltóságon – nem alaplálháként – készletben tartani és szükség esetén „pótlálháként” kijuttatni az eseményhez.

Kirov Attila tű. alezredes

Szirmai István tű. őrnagy

Katasztrófavédelmi Oktatási Központ

Tűzoltási és Mentési Szakcsoport, Budapest

fotó: Andrez Csaba tű. alez., Pest Megyei KVI, Szentendre